

MAGYAR KURIR

Bécsből, Kedden, October' 23-dikán 1821.

Spanyol Ország.

A' Sárga-hidegről kedvezőbben kezdenek írni, annyiban hogy mostanság nem terjeszkedett tovább Miqinenczánál. Az előrevigyázási intézetek azonközben nem tagittataak.

Kadiksból September' 16 - dikán irták, hogy Morilló, az Algesirasi első Alkade, meggyilkoltatott, és hogy a' gyilkosok közönségesen kihirdették, hogy a' második Alkade 's a' Regidor is hasonlóképpen fognak járni.

A' néhány hónapok előtt Sevillában felfedezettett özszeesküvésnek tagjairól így irak onnét September' 21-dik napján: — „Grimarest, sem a' tozsagosa szökött, sem a' nép által széllyel nem szaggattatott, mint némelly Francia levelekben erőssített: hanem holnap, Mirrel, Datóval 's több czimborásaival együtt az Apellatorium' elejébe fognak állittatni, mely az alsó ítélőszék által reájok kimondatott ítéletet, vagy megerőssíti, vagy megváltoztatja. Minthogy azonközben olly hír terjedett-el, hogy az alsó ítélőszéknél lévő Bíró csak a' néptől való féltében mondott volna reájok olly kemény ítéletet, tehát meghívta őtet a' Polgári Kormányozó, hogy a' közönséget ezen bal vélekedés eránt nyugtassa-meg: melyre nézve kihirdettette az említett Bíró, hogy őtet ezen ítéletmondásban se' nem félelem se' nem reménség, hanem egyedül csak az ezen esztendőben April. 28-dikán kijött törvény vezérlette.

Az Ánglus Kurir a' Madridban Aug. 18-dika és 27-dike közt folyt dolgokat a' Párisi Ujságlevelekből kihirdetvén, illy jegyzéseket tett utánna: — „Mi, ma kiadott levelünknek feljebb eléfordúlt cikellyében közlöttük Olvasójinkal egy Párisi fordítás után azon dolgokat, mellyek Madridban Augustus' hátulsó felében eléfordultak. Ezeket olvasni lehetetlen a' nélkül, hogy akaratunk ellen is a' Párisban 1793-ban Januárius' hónapban történt dolgokra vissza ne emlékezzünk. Mi itt éppen azon fenyegetődzésekre találunk a' Király és Familiája tagjai ellen, azon vérszómjuzást látjuk a' Királyhoz való hűségben megmaradott személyek eránt, a' ~~szökött~~ talaidonképpen való czélzásának éppen azon kifejtődzését, 's czéljok végrehajtásában éppen azt a' vakmerő megátalkodottságot szemléljük, mellyet a' Párisi revolúciónak idején láttunk és szemléltünk. Midön ezen tudósításokban azt olvassuk, hogy a' revolúziós emberek Madridban özszeügyülekezvén nyilvánosan affelett tanácskoztak, hogy Morillót az útból elállítani szükséges légyen, ugyan ott egy Sekta tűnik szemünkbe, Comu-neros nevezet alatt, melynek nyilván kimondott czélzása az: hogy a' Bourbon familia Spanyol Országból kioltattassék. Fő Plánumjok czélzásoknak végrehajtására az, hogy a' Ministeri 's egyéb első hivatalokat a' magok' kezeikre kerítsék, a' katonai fényitéket semmivé tegyék, 's minden Religiói ideákat kiolttsanak. Nem éppen hasonló mesterkedési példaadás ta-

)(

láltatik a' Frantzia Revolúciónak Annalisaiban? Ezen Sekta' tagjai a' Király' és Don Carlos' halálára is megesküdtek, azon esetben, ha az ő dolgok úgy nem talál menni, mint kívánnyák. Ez a' valóságos állapotja Spanyol Országának, annak a' Spanyol Országának, mellyet a' Revolúciónak tudatlan vagy gonosz lelkű bámulóji ezen Országban illy fényes színekkel festettek-le akkor, midőn a' Király' a' rebellis katona sergek által Quiroga és Riego alatt kényszerítettván, az ő kívánságokra reá állott. Mi, már akkor megjövendöltük, hogy mi némű pályán fogna ez a' bűnös próbatétel egész az Ország' felfordításáig előfelé menni; 's jövendöléseink mind ez ideig beteljesedtek. Spanyol Országának egy-szegletétől-fogva a' másikig mindenütt bizatlankodás, erőszak, kétségbeesés, 's rettegés uralkodik. A' szerencsétlen Király' ugyan még nem adatott egészen által ellenségeinek: de félünk, hogy ez, még eddig csak azért halasztatott, hogy ezeknek plánuma, melly szerint ezen Aktát kívánni akarják, még nem erősödött-meg elegendőképpen."

Portugallia és Brasilia.

Lisbonában kihirdették az innepeknek eltöröltetését illető Végzést; a' Vasárnapokat kivéven ennekutánna nem fognak semmi egyéb religiósus napok meginnepeltetni, csak a' mellyeket a' Cortesek fognak meghatározni — a' millyenek már most Aug. 24-dike, Sept. 15-dike, Oktober' 1-ső napja, Januarius' 26-dika, Februarius' 26-dika, és Julius' 4-dike; a' mellyeknek meginnepeltetését a' Cortesek ezen revolúciónak nevezetesebb történeteire nézve határozták-meg.

September' 19-dikén a' Constitúzió felett való tanácskozások folyván, a' ten-

gereken-túl lévő Portugalliai tartományoknak Gubernátorságokra való felosztattatás-sok határozattak-még, melynek summás tartalma annyiban áll: hogy a' nagyobb tartományokban egy Fő Kapitány és hét tagokból, a' kisebb tartományokban pedig öt tagokból álló Junta fog kormányozni. A' Junták' tagjai választás által tétetnek; hogy valaki azzá választathassék, megkívántatik, hogy 25 esztendő legyen, minden polgári jusokkal birjon, 's a' Constitúzió eránt viseltető hajlandóságáról esmertessék. A' nagyobb tartományok' Juntáinak tagjai esztendőnként egy millió Reest (2000 Forintot), a' kisebb tartománybelieknek tagjai 600,000 Rees fizetést vesznek. — Eléfordult ezen ülésben továbbá a' Koronaörökösnek Brasiliából Portugalliaiba lejendő visszajövele. Fernandez Tamás azt kívánta, hogy a' Princz csak maga (az az minden katonaság nélkül) jöjjön haza, de egyéb eránt olly pompával 's fényességgel, *mint egy Portugallus Koronaörökös Princzhez illik.* Azután a' felett folytak a' vetekedések, hogy mikorra határozassék visszajövele? Malaquios azt jovalta, hogy még ezen télen jöjjön haza. De nem egygyezhettek-meg jovallása felett, 's azért más ülésre halasztották meghatároztatását. Ellenben még ezen ülésben meghatározták azt a' minap elhalasztott jovallást: hogy ő Királyi Herczagsége, megérkezése után a-zonnal útnak induljon, Spanyol, Francia és Ánglus Országok felé, 's hogy Király' ő Felsége kéretessék, hogy rendelje-ki azon személyeket, a' kik ezen útjában a' Princzet kísérik. Ezen tárgy sokáig viatattott. Sok tagok ellenzették: hanem a' Biztosság által, melly a' jovallást a' gyűlés' elejébe terjesztette, hathatósan védelmeztetett. Végezetre voksolás vetett véget a' vetekedéseknek, 's a' feltett kérdés

53 votumokkal 44 ellen meghatározottat. — A' Princz Miguel útözását illető kérdésnek meghatározatása más ülésre tételt által.

Montevideóban fontos és Brasiliára nézve nagyon kedvező Revolúzió történt, a' melly abban áll, hogy ezen tartomány magát Brasiiliával öszszecsatolta 's hinyilatkoztatta, hogy ő ennek egy kiegészítő részét teszi. Minelőtté ezen határozás történt, Julius' 15-dikén a' nép képviselői öszszehívtattak, hogy vizsgálják és határozzák-meg: hogy mi lesz jobb, az-é, hogy magokat Brasiiliával öszszecsatolják, vagy pedig, hogy senkitől nem függő Országot formáljanak? A' képviselők az elsőt találták jobbnak, hanem, nicsoda feltételek alatt, nem írják. Csak éppen egy feltételt említenek, mint a' melly mellől el nem állanak, azt tudniillik: hogy Montevideóban 's környékein, a' tartomány' oltalmaztatására 6000 Európai katonák hagyatassanak. Némellyek kétséges kérdésnek tartják, hogy a' Portugalliai 's Brasiliái egygyesült Országloszék fogja Montevideónak Brasiiliához való csatoltatását annyira becsülni, hogy illy számos seregnek ott-tartatására magát elkötelezze: pedig meg kell vallani, hogy ez csaknem elkerülhetetlen, egy részint azon ragadozó Bándákra nézve, a' melyek Buenos-Ayrest már illy régen vesztegetik, más részint azért, hogy Montevideó most olly szegény, hogy illy számos sereget maga tellyességgel nem tarthat.

Török Birodalom.

Zantéből így irtak Sept. 21-dikén: Az Egyiptomi Helytartónak hájójival öszszecsatolódott Török hajós sereg, Septem-ber 14 dik napján, minekutána errefelé való evezéseközben Moreának több erős-

ségeit, név szerént Koront és Motunt, mellyek az eleségnek megfogyatkozása miatt már csaknem arra jutottak vala, hogy magokat a' Görögöknek feladják, eleséggel megrakta volna, ide a' Zantei öbülbe megérkezett. Ezen sereg mind egygyütt 34 hadi hajókból áll. Padrona Bey, a' hajós sereg' vezére, bizonyossá tette a' Zantei Koo-mandánst, kit, ide lett megérkezése után meglátogatott 's nálla sokáig maradt, hogy ő, azon idő alatt, hogy a' Dardanelláktól kivezett, hogy Rhodusnál tartzkodott, 's hogy Rhodustól elevezvén ide megérkezett, 8 [vagy 10 Görög hadi hajónál többet nem látott, ezeket is pedig magától nagyon messze látta; és hogy néki ezen egész idő alatt legkissebb csatázása se' volt a' Görög hajós sereggel.

A' Spectateur Oriental nevű, Török Birodalombéli, Franczia Ujság Smyrnában, illy szavakkal adja elé Malvasia várának a' Görögök által lett elfoglaltatását: —

„A' Mainosa nevezet alatt esmeretes Görögök, Malvasia vára ellen Aprilis' 2-dikán felkelvén, az Osmanusok a' fellegvárban kéntelenítették keresni megtartatásokat. Azok, kik oda be nem szaladhattak 's a' támodóknak kezeikre kerültek, mind felmészároltattak. Ezen revolúziónak elkezdődése után nem soká megjelentek a' Görög fegyveres hajók is a' partok mellett, 's meghívták a' lakosokat, hogy erősségeket nékik adják által, mivelhogy egész Görög Ország rebellálván talpra állott. Hanem ezek a' fenyegetőző nyilatkoztatások semmit se használtak. A' Malvasiaik úgy feleltek, hogy ők kötelességeikhez hűségesek lévén, magokat az utolsó szempillantatig fogják védelmezni. A' Görögök, hogy kívánságokat annál fontosabbá tegyék, a' Török foglyokat, a' kik hajójikon voltak, a' partra kiszállítván, a' Malvasiai Törökök láttára mind megöldök.

lötték, de a' melly cselekedet által nem hogy céljokat elérték volna, hanem inkább még jobban felingerlették a' Malvasiaiakat, a' kik kinyilatkoztatták, hogy készebbek lesznek mind meghalni, hogyszem magokat illy Barbarus ellenségnek feladni. Azonközben csak egy hónapi esések lévén, nem soká éhségszenvedésre jutottak, a' melly végezetre olly grádusra hágott, hogy azért, hogy az Olvasók undorodásra ne jussanak, a' tudósító ennek leírására bővebben nem akart kibocsátkozni; kevés szóval, a' holt testek is eledelül szolgáltak, 's a' kicsapkodásban elhullott embereknek testjeik a' várba felhurcoltatván, ott, mint rendes eleség, a' házak szerint kiosztattattak. Augustus' 3-dikán megkinálta Ipsilanti Dömötör a' várbélieket a' környülállásokhoz képest meglehetőes Capitulatióval, 's azok feladták magokat: hanem a' Görög katonaság megboszankodván azért, hogy a' Capitulatióban a' lakosoknak életbenmaradása 's birtokaiknak megtartatása megígértetett, a' Capitulatiónak ideje alatt a' várba berontottak 's ott a' Törököket és Görögöket egyformálog felprédálták, a' mellyért még maga Ipsilanti is úgy megmérgeződött, hogy a' Görög armádát azonnal oda hagyván 25 tisztekkel együtt által evezett Hydra szigetére. Vissza tért-e onnét ismét a' Görög armádához? ezt, ezen tudósítás szerint, nem tudták. A' várba Görögök is szorultak volt bé valami 300-zan, kikhez a' Törökök az ostromnak ideje alatt atyafisággal viseltettek: de nem úgy bántak ám a' Görögök a' várnak elfoglalása után az ő Török foglyaikkal. Három Special hajókra ültették vala fel őket megmaradt jovaikkal egyetemben, hogy a' Capitulatiónak ereje szerint Ásiába vigyék, de ígértejkéről elfelejtkezvén őket Cossonissi nevű kis szigetre kitétek, 's ott min-

den tekintet nélkül minden vagyonnoktól megfosztották. A' Sámosi lakosok pedig, olly fogás alatt, hogy őket a' Malvasiai Capitulatió nem kötelezi, mind meg akarták ezen Török foglyokat öldökleni: csak a' Francia Consulsági Ágensnek köszönhetik, hogy életben maradhattak, ki egy Austriai hajóval Cossonissihez evezvén, ott a' szerencsétleneket a' maga tulajdon életének veszedelmeztetésével a' Görögök kezéből kivette, ezen hajóra felültette, és Scala-nouvába vitte.

Német Ország.

Hannoverából Oktoher' 10-dik napján jelentik, hogy a' Király ezen napon tartotta a' maga oda való pompás bemenetelét ló hátton. A' fényes sereg dél-előtti 11 órakor indult útnak Herrenhausenből: Legelől ment a' testőrző Huszár Regimentnek egy osztálja egy polgári parádécsappal. Azután következtek: a' hintós Udvarnokok; a' Generálisoknak és Brigadérosoknak Sebjeik; a' Királyi Herczeg Cambridge' Fő Adjutánsa 's az armáda' Generál-Stábja; ismét számos Generálisok 's Obersterek; maga Cambridge ő Királyi Herczega; a' Marschallok' Osztálya; a' Fő Istálómester; maga a' Király ló hátton; az ő Felsege balja felöl, de valamivel hátrábbacska, a' Polgári seregek Kommandánsa; Cumberland ő Kir. Herczega 's a' Király Angliai kísérelője; a' Királyi parádészekerek; a' Polgári testőrző katonaságnak egy második Osztálya; mind azok a' polgári és katonai rendből való Uraságok, kiknek az ittvaló menetel tettezt.

Ánglus nevezetességek.

Mint hogy a' Mahagoni vagy Mahonifa nagyon tartós és a' fergek se bántják, 's mint hogy a' tölgyfa nagyon megdrágódott, erre nézve az Angliai Országglószék azt rendelte, hogy a' hajó építésre ügyelő hivatal hat hadi hajót építhessen Mahoni-

fából, a' melly végre ez egy fakereskedővel olly alkura ment, hogy ez 1000 tereh Mahoni-fát szállíttasson az Angliai hajóépítő műhelyekbe.

Glasgow városában nagyon hasznos célra kezdtek fordítani a' gőzszeszszel való világosítást, arra tudniillik, hogy éjjel is meg látni lehessen a' torony' óra-tábláján hogy hány az óra, a' melly az óra-számtáblájának gőzszeszszel való megvilágosítása által eshetik-meg. Az első próbatétel a' Glasgowi közönségnek nagy megelégedésére ütven ki, a' gőzszesz-társaság olly ajánlást tett, hogy ingyen fogja a' torony' órájára megkívántató világosságot adni. Az alkotmány félgollyobis formában áll a' számtábla felett, 's úgy van alkalmaztatva, hogy a' gőzszesz a' napnak feljötével magában kialszik.

Londonban nem tudják mire vélni, hogy egy időtől fogva a' város' távollevő részeiben az embereknek se' tulajdonna se' személje nem bátorságos; gyilkosság gyakran történik, annyira hogy az Ujságlevelek szükségesnek találták a' Londoni közönséget ezen dolog eránt figyelmetessé tenni.

Egy aszszonyember nem régen a' Chelmsfordi temetore kivitetettvén, a' körülállók hirtelen valamely zördülést hallottak a' koporsóból, de a' melly azonnal ismét meg szünnén, nem okozott semmi újságot: hanem elvégezvén a' Pap a' maga munkáját, 's a' koporsó felvétetettvén hogy a' gödörbe lebocsáttassék, a' fedele hirtelen felpattant — a' holtak tartatott aszszony felült — széllyel nézett, de ekkor egygyet se' szólhatott — hanem hazavitetettvén, nem soká úgy magához jött, mint ha semmi baja se' lett volna

Ujabb Tudósítások.

Spanyol Ország. — A' Király Sept. 28-dikán személyyesen maga nyitot-

ta-ki a' rendkívülvaló Cortesek' ülését egy beszéd által, mellyben elészámálta, hogy mi némű dolgok fognak ezen rendkívülvaló gyűlés' tanácskozásainak tárgyai lenni. Ezen ülésnek kinyittatásáról az úgynevezett Párisi Journal is emlékeztvén, egy magános levelet közöl, a' mellyben így irtak Madridból Oktober' 1-ső napján: — „Mi itt néhány napoktól fogva, látszólag csendességben élünk, hanem a' revolúziós faktzió olly nagyon üzi titkos mesterkedéseit, hogy talám soha se' üzte illy nagyon. Kadiksban nagy csapáshoz készülnek, melyre nézve mindenek oda fordították szemüket, mint a' hol 1812-tőben a' mostani Systemának bölcsője volt. Néhány Kadiksi lakosok felettébb vakmerő kifejezésekből álló tudósítást küldtek a' mostani Cortesek' elejébe, a' melly ebben nem soká elé fog vétettetni, 's a' melly már több Ujságokban kiadattatott. A' végén a' kívántatik: hogy a' meghalt Bourbonok' tetemei a' K. Pantheonból kitétetettvén, az Arco-Argueró 's egyéb Leoni Hősök' holt testjei tétetődjenek-be oda.“ Képzeltetetlen dolog, hogyan eshetik, hogy ezen Libellus' íróji még eddig ítélőszék' elejébe nem állítottak, hogy ennek szemlélésére a' tisztikarok siketek lehetnek, 's megszenvedhetik, hogy a' tartományokban ezer nyomtatványok széllyel osztassanak. Az új hadi Minister is beadta elkéredző jelentését; úgy hallik, hogy a' többek is le akarják tenni hivataljokat.“

Gen. Riego, Memorialist hirdetett-ki az Ujságlevelekben, mellyet a' Királyhoz intézett, 's ezen szavak is elé fordulnak benne: — „F. ged a' Constitúzió szerént, melly a' fegyveres erőt a' Király' hatalma alá adta, töllem elvehette az Arragoniai Katonai Kommandánságot: de olly rossz és alávaló embereknek, millyenek a' Saragossai tisztviselők, nem adhatott hatalmat

arra, hogy az én életem ellen törkedjenek. Arragoniában nyughatatlanságok fordultak elé; de ki volt szerzőjük? nem más, hanem a' Polgári Kormányozó, Moreda, a' vérszomjúzó Elió hűséges és ördögi társa. Igasság! igasság! igasság!

Magyar Ország.

Zemplény Vármegyei Fő-Notárius Tek. Szirmay Ádám Úr Beszéde az Emlék felavatása mellett, Újhelyben, August. 6d. 1821. Nunquam de vobis, eorum, qui aut videbunt vestrum monumentum, aut audient, gratissimus sermo conticescet, ita pro mortali conditione vitae immortalitatem estis consecuti.

Vitézek, kedves Atyánkfiai, Véreink!

Egy szép, egy nagy nap viradott ma fel Zemplénynek; kettős innepjétől nevezetes nap, mellynek tisztos emlékezetét a' késői Évek is szent megilletődéssel fogják innepelni.

Ma derült ugyan is Megyénknak fel egy új, boldog jövődő kellékekkel teljes tsillagzatja; ma vette Megyénk' fő Kormányát azon nagy-lelkű Hazafi, kit Felséges Urunk, Megyénk javát atyai szíven hordva, Fő-Kormányozónknak rendelt; mi pedig tartozó engedelmisséggel, 's kiáradott örömmel fogadtunk. Még tsillámlanak képeinkről elragadó örömünk' sugárai, midőn egy más, egy gyászos emlékezetnek felséges Innepje, minket ide, azon Emlék - Oszlop körül, összevgyűjt, mellyet azon Zemplényi Vitézeknek, kik Győrnél 1809-dik Esztendőben, Június 14-dikén, más-fél hónappal azután, hogy a' zászlóhoz felsehűdtek volt, Ezeredes Kapitány Egerfarnosi Kandó Gábor' vezérlete alatt, lelkeket a' köz ügyért letették; Szalai Báró Barkóczy Antal Százados Kapitánynak, Major András, Baghi István, Dombi László, Oláh Péter Vitézeknek,

hogy nagy példával, irigylésre méltó sorssal, örökös ditsóséggel, a' szabadságunk veszélyében, a' szabadságért szabadok haltanak el; Budaházy Péter Kapitánynak, ki kartáts által leterített Kapitányát életközkháztatásával a' tsatabhelyről kiragadta, 's Gergely Máté, Balog József, Lánzi Sámuel, Bombi Mihály, Varga Mihály és Cseh Bénéámin, tisztos sebekkel ékesítve élethen maradt Vitézeknek, 's az egész felkölt Nemes Seregnek örök emlékezetére, háládatos polgártársai, ezen Megyének Rendei, felállították, 's ma megnyitatták.

Mély gyászba borítva jelen meg előttünk az 1809-dik Esztendőnek emlékezte.

Hús esztendőknak folytában folyt emberi vér, sok Országoknak meghódoltatása, a' legkedvezőbb béke-kötéseknak szentsége, tulajdon szeretett Fejedelmünk által tett nagy áldozatok sem elégitethették Frantzia Országnak akkor még meg nem zaboláztathatott kényét; ingadozott Hazánk'nak méltósága, szabadsága, csendessége, hogy idegen törvényt elismérni átállott. Nyil sebességgel közelítették rettentő számos fegyverei az ellenségnek Magyar Hazánk' határai felé, bérohanással fenyegettek, a' had nyilván kiűtött. Katonai seregeink' bátor vitézségeket az ellenség is csudálta, a' nagyobb erőnek előnyomulását tsak tartóztathatták, de meg nem akadályoztathatták; már a' szomszéd német örökös birodalmak' nagy része ellenséges hatalmat esmért, már a' fő-Város is fenyegettetett; az Igazgató fő-helyek és Kormánysekek, Királyi Leveles és Kincs-Tárák Hazánk' kebelébe tettek által, Urunk' felséges Szülőttjei is különösen a' Magyarok' hívségére bizattattak, minden készülék a' Birodalom' siralmas helyheztesét jelentették; akkor zendült meg tsak Hazánkban a' Nemesség' törvényes Felkelé-

sére, való meghívás, 's tündér-tünemény gyanánt katonai rendben állottak a' Nemes Ezeredek ott, a' hol tsak kevés betekkel az előtt mindenek a' békességnek mosolygó képét ábrázolták. Akkor, Vitézek! akkor ragyogott a' ti hazafiúságtok is a' legsebb fényben.

Kiragadtátok magatokat atyáitoknak, feleségeiteknek, gyermekelteknek karjaikból, öleléseikből; elhagyátok házaikat, szőlő-hegyeiteket, 's az ezeken tetített gerézdeket, szántó-földjeiteken az érett kalászokat; össze-gyülekeztetek első meghívására fenyegetett Hazánknak; tsak annak veszedelmét láttátok, siettetek az érdem mezejére, nem tartóztatott sem ruhátoknak, sem fegyvereknek fogyatkozása, bátor szívvel ellent álltatok a' dühös ellenség' számos seregeinek, nem rémítették bajnok lelkeiteket tüzet okádó ágyúiknak soha nem hallott durrogásai, tsüggedés nélkül húllni szemléltetek vitéz pajtasaitokat, életeteknek kotzkáztatásával kiragadtátok haldokló testeiket, megtartottátok a' tsatának helyét mind addig míg a' felséges Fő-Vezér bátrálásra jelt adott, 's tsak hamar olajágakkal felékesítve vissza-tertek szerelmeseiteknek karjaikba.

Megelégedett magatok viselétével Felséges Királyunk, megdítsért Hazánk' felséges Fő-Vezére, legforróbban szeretett Nádor-Ispánunk; kijelentették már akkor ezen Megyének Rendei háládatos szíveiket, de meg nem állott ott polgártársaitoknak háládatossága; fényesebb, felségesebb jutalmat rendeltek néktek, az örök emlékezetet; mellyet ezen Emlék-Oszlop a' késői maradéknak is által fog adni.

Itt, ezen helyen fogják még Unokáinknak Unokái szent elragadtatással szemlélni azon Hősöknek neveit, kik az érdem mezején a' hazáért meghaltak! — meghaltak? nem — nem — nem hal meg

az soha — él az — él nagyobb ditsőséggel testének elmúlása után is polgártársainak emlékezetekben, ki akkor áldozza életét hazájának, midőn annak véres zászlóji lételért, szabadságért, Királyért lobognak, 's a' végső áldozattételre intenek.

Így élnek, így fognak még századokig élni kedves emlékezetünkben, maradéknak emlékezetekben elhunyt Vitézeink, kikben buzogván még az igaz magyar vér, kibizonyították, hogy érdemes Unokáji ditső öreg atyáinknak, kik 1741-ben felséges Királyokért, kedves hazájokért véreket 's életüket felszenteltek.

Így él, így fog még késői éveket élni az egész Magyar Hazának emlékezetében ama' gyönyörű, élete' serdülő legsebb virágjában kimúlt Százados Kapitány Szalai B. Barkótzai Antal, régi fényes Nemzetségének dísz, nagy tekintetű Elei' vitézségeknak érdemes Örököse, ki ama' nevezetes ütközetben az ötöt szerető Századjának homloka előtt egy kartárs által földre terítettén, halálos órájában a' Megyéhez intézett, 's örök emlékezetre a' Levelés-tárban megtartott bútszó Levelésben (ezen Levelés lásd a' jövő Ujságban a' * alatt) tiszta hazafiúi lelkét és érzéseit olly elevenen festé, olly szívrehatóan adá elő, hogy annak hallására, költözködő lelke reszkető vonásainak szemlélésére minden szemek könnyekbe lábbadtak, ditső tetének örökíttetésére pedig, 's a' többi felkölt vitéz Nemes Sereg emlékezetére, ezen Emlék-Oszlop álla fel. — Itt ezen Emlék-Oszlop mellett fogja, hazafiúi érzések közt, a' következőség innepelni a' ti emlékezeteteket is Vitézek, kik a' kedves haza védelmében véreitekkel áldoztatok, díszes sebeitekben méltán büszkélkedtek, 's ditső tetteitekkel magatokra fényt vontatok.

Itt fogja különösen a' késői maradék

is buzgó tisztelettel említeni a' te nevedet Méltóságos Ezeredes Kapitány, a' ki már ifjúságodnak zsengejét a' Király és Haza szolgálatjának szentelted, már az első frantzia háborúban vitézséged jutalmául fő Tisztségre emeltté, 's Hazánk bizodalnát annyira elnyerted, hogy Ns. Pest Vármegye 1800 - dikban, ezen Megye 1809 - dikben felkölt Nemességnek virágját, ott mint Százados, itt mint Ezeredes Kapitánynak, vezérlésedre bízták, 's abban nem csak személyes vitézségedet kimutattad, de fáradhatatlan munkássággal 's böltsességgel Ns. Lovas Ezerededet rövid idő alatt olly katonai rendbe hoztad, hogy ez felséges Urunknak is figyelmét magára vonván, megkülönböztető királyi megelégedésének jeléül Téged arany kútsos Hívének kineveze: mi pedig, Hazánkért, Megyénkért tett nagy áldozataidat díszesebben meg nem jutalmaztathatjuk, mintha háládatosságunknak zálogát ezen Emlék-Oszlopon örökítjük, melly még késői Unokáidnak is, és atyjok hazafiúságát szemlélve, hasonló hazafiúi tettekre való ösztönök leszen. —

Látom Vitézek! egy szent hevület, egy felemelkedett érzés hajtja által szíveiteket: azon boldogító érzés, mellyet a' ditső tetteknél a' haza által lett elesmérése a' nemes lelkű hazafinak szívében gerjeszt, méltán ragadja ki munkás képzelődéstek bémohosodott sírjából, ama Római nagy Nemzet arany időkorát, hol a' borostyán koszorúkkal felékesített Hősöknek emlékezetek, Emlék-Oszlopok által szokott vala örökíttetni.

De a' mi szívünket is egy kellemetes

ézés foglalja el, mert érezzük, hogy mi is részt veszünk hazafiúságtokban, érdemeitekben, midőn ezeket elesmerjük 's jutalmazzuk.

Adják az Egek! hogy ezen Emlék-Oszlopnak felállításától számítassanak a' népeket boldogító áldott örökös békességnek esztendeji; légyenek azon egy ditsősegebb életre által költözködött Vitézek, kiknek emlékezeteket ma innepeljük, utolsó áldozataink, mellyeket a' parantsoló szükség, testvéri szívünktől elragadott; de

Ha valaha szeretett Fejedelmünk, kedves Hazánk ismét szabadságunk védelmére hív, akkor, akkor ismét ezen Oszlop körül fognak zászlóink lobogni; itt, ezen Oszlop körül gyülekezve, kezet fogunk honnyi földünk védelmére; itt fogjuk fel fegyvereinket Hazánkért, Királyunkért; itt, ezen Oszlop körül gyülekezni fognak még késői maradékaink is, 's borostyán koszorút nyert Hősöknek emlékezetek lelkesíteni fogják őket is hasonló koszorúknak elnyerésére; itt, ezen Emlék-Oszlophoz vezetni fogják még késői években is az atyák fiaiikat, 's lebeszélvén Őseiknek vitéz tetteiket, gyengéded szíveikben a' hazafiúságnak ditső lángját felgerjeszteni.

Bóldog Nemzet! hol a' Haza illy védelmezőkre talál, hol a' hazafiúság a' háládatos polgártársak által így jutalmaztathatik; mert jele, hogy van az illy Nemzetnek Hazája; pedig csak ott van Haza, hol szabadnak, bóldognak érzi magát a' Nemzet, hol egy olly szeretett jó Fejedelem által igazgattatik, mint a' mi imádott FERENTZ Királyunk, Éljen! Éljen! Éljen!

Redaktor: Pánczél Dániel. Nyomatja Nemes Hirschfeldi Stöckholzer Felix.

(Am rothen Thurm im Müller'schen Kunst-Gallerie-Gebäude Nro. 648).